

MK JČM byl v roce 2018 stejně jako v předchozích letech dobrovolným sdružením amatérských mykologů a zájmovým sdružením spolupracovníků JČM bez vlastní právní subjektivity. MK JČM těsně spolupracoval s Jihočeským muzeem, především s jeho mykologem M. Beranem. Jihočeské muzeum poskytovalo MK JČM prostory pro některé jeho akce.

Přehled akcí MK JČM v roce 2018, pořádaných ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích (na jeho půdě a/nebo v rámci jeho programu)

I. Poradna pro houbaře v Jihočeském muzeu – byla otevřena každé pracovní pondělí v období duben – listopad, od 14,30 do 16,30 hodin (v měsíci dubnu byla otevřena vůbec poprvé, vzhledem k nezvykle suchému počasí a téměř nulové fruktifikaci hub však nelze obecně usuzovat, jak je toto rozšíření poradenské služby přínosné); kromě mykologa JČM se jí pravidelně aktivně účastnili J. Souček (v době nepřítomnosti M. Berana poradnu vedl), J. Chalupský a J. Janda.

Determinační služba mykologa Jihočeského muzea pro členy MK JČM – každé pracovní pondělí v období květen – listopad (kromě těch, kdy byly členské schůze MK JČM) od 16,30 do 17,00 – byla pravidelně využívána J. Chalupským, J. Jandou, J. Součkem, J. Geršlem a J. Blažejem, příležitostně jinými členy MK JČM. Touto cestou byla podchycena řada zajímavých nálezů, některé sběry byly usušeny pro pozdější uložení do mykologického herbáře JČM.

II. Vycházky organizované Jihočeským muzeem pro členy MK JČM, popř. otevřené i širší veřejnosti

Vycházky plánované na 18.8. (Pohoří na Šumavě) a 19.8. (Staré Hutě) byly z důvodu slabého růstu hub zrušeny.

III. Výstavy hub

Výstava hub v JČM se konala v termínu 17.–21. 9. v historické budově JČM (Dukelská 1) v prostorném sále č. 130 v prvním nadzemním podlaží. V tomto sále bylo také zázemí výstavy, oddělené posuvnou stěnou. S výstavou spojené edukační aktivity probíhaly ve větším edukačním sálku v přímém sousedství výstavního sálu (oba sály jsou navíc propojeny dveřmi ústíci do zázemí výstavy). Toto uspořádání bylo velmi praktické. Výstava se konala v době růstového optima.

Alespoň jednou dodávkou čerstvých plodnic hub v řádu několika desítek druhů přispěli tito členové MK JČM: T. Papoušek, J. Novotný, J. Prokýšek, M. Židek, J. Souček, J. Janda, M. Klimeš, J. Chalupský, J. Geršl, J. Blažej, J. a A. Pečenkoví a V. Pravda. Se sběrem hub vydatně pomohl dokumentátor přírodovědného oddělení JČM L. Černý (tři výjezdy za houbami služebním vozem, vždy s někým z MK JČM nebo s M. Beranem). Služby na výstavě zajišťovali J. Chalupský, J. Souček, M. Klimeš, V. Pravda, J. Janda, M. Židek, J. Holubová a J. Geršl. Na instalaci a/nebo likvidaci výstavy se podíleli J. Souček, J. Janda, J. Holubová a J. Chalupský. Fotodokumentaci pořídil M. Klimeš.

Výstavou za 5 dnů jejího trvání prošlo 463 druhů. Měla bohatý doprovodný edukační program určený dětem a mládeži od čtyř do devatenácti let věku.

IV. Další výstavní projekty v Jihočeském muzeu

V době od 27. 6. do 28. 10. se ve výstavním prostoru v chodbě v 1. nadzemním podlaží historické budovy JČM uskutečnila **výstava Houby na hrázích rybníků v jižních Čechách**. Konala se při příležitosti 30. výročí vyhlášení rezervace Luční, prvního zvláště chráněného území v tehdejší Československu, vyhlášeného za účelem ochrany hub. Odborným garantem a hlavním autorem výstavy byl mykolog JČM M. Beran, na textech se podíleli členové MK JČM P. Špinar a J. Souček. Ti se na výstavě podíleli i fotograficky, a to spolu s dalšími členy MK JČM –

T. Papouškem a V. Pravdou. Výstava obsahovala 20 panelů, diagram růstu vzácných druhů hub na hrázi rybníka Luční v letech 1988–2017 a množství lyofilizovaných plodnic těch druhů hub, které na jihočeských rybníčních hrázích rostou (plodnice pro lyofylizaci byly dodány členy MK JČM a preparovány J. Jandou). Byla zahájena vernisáží včetně komentované prohlídky (M. Beran, P. Špinar, J. Souček, J. Janda) v předvečer otevření.

V měsíci září byl v mezipatře mezi prvním a druhým nadzemním podlažím historické budovy JČM k vidění **exponát měsíce na téma Houby rostoucí v Českých Budějovicích**. Jednalo se o panel s texty a fotografiemi umístěný ve vitríně spolu s několika lyofilizáty plodnic hub. K přípravě exponátu přispěli J. Janda, J. Souček a T. Papoušek.

V. Členské schůzky MK JČM a jejich náplň

V roce proběhlo sedm členských schůzek, z nichž čtyři měly jako hlavní bod programu odbornou přednášku. Tyto přednášky, otevřené i veřejnosti, přednesli jednak samotní členové MK JČM nebo mykolog JČM, jednak externisté:

8. 1. Zajímavé nálezy jihočeských voskovek (*Hygrocybe* s. l.) (přednáška J. Součka, MK JČM). Přítomno 11 členů MK JČM.
12. 2. Výroční členská schůze Přítomno 14 členů MK JČM.
12. 3. Zajímavé houby Českého středohoří (přednáška M. Kříže, ČVSM, Ústí nad Labem). Přítomno 12 členů MK JČM.
- 9.4. Na návštěvě v Bělověžském pralese (přednáška J. Holce, Národní muzeum): Přítomno 12 členů MK JČM.
- 14.5. Houby v Pískovně u Dračice a na dvou písčinych přesypech na Třeboňsku (přednáška M. Berana, JČM): Přítomno 9 členů MK JČM.
4. 6. Zajímavé nálezy hub – jaro 2018 (krátké prezentace). Přítomno 10 členů MK JČM.
3. 9. Zajímavé nálezy hub – léto 2018 (krátké prezentace). Přítomno 11 členů MK JČM.

Všechny schůze MK JČM proběhly v historické budově Jihočeského muzea (Dukelská 1), většinou v edukačním sále č. 131.

VI. Jihočeská soutěž „Houby v octě“

XXV. ročník soutěže s doprovodným programem (zejména promítání na téma „Zajímavé nálezy sezóny 2018“ se uskutečnil v sobotu 1. 12. odpoledne a večer, v edukačních sálech historické budovy JČM. Do soutěže bylo přihlášeno 26 vzorků hub v octových nálevech. V soutěži družstev, která se uskutečnila poprvé po třech letech (zúčastnily se členky bývalého MK SÚ), zvítězil MK JČM. Akce se zúčastnilo 17 členů MK JČM, mykolog JČM a 5 hostů.

Výsledky soutěže (nejúspěšnější soutěžní vzorky):

1.	Holubová J.	Hřib dubový
2.	Pečenka J.	Klouzci
3.	Pravdová Z.	Kozák osikový 18 (kozák topolový)
4.	Souček J.	Houby N (hřibovité, liška obecná aj.)
5.	Pravdová Z.	Hříbek a suchohříbek

Akce iniciované členy (výboru) MK JčM a jimi organizované

Z důvodu účasti některých členů klubu (J. Janda, J. Souček) na mapovacím projektu Houby Šumavy (Funga des Böhmerwalds) a nízkého růstu hub během letní sezóny se konaly především operativně svolávané vycházky s účastí nižšího počtu členů. Mnohé z nich cílily na sledované území projektu (Šumava a podhůří, Novohradské hory a podhůří, Blanský les a okolí). Tradiční klubová vycházka na jarní houby se pro nezájem členů (daný extrémně suchým počasím a absencí hub) nekonala.

Výčet zahrnuje vycházky s účastí alespoň 3 zástupců klubu.

I. Jednodenní terénní mykologické vycházky

28. 1. NPP Terčino údolí – přítomni 3 členové MK JčM. Nález *Phellinus laevigatus*.
10. 3. Lhenicko, PP Hrádeček – přítomno 5 zástupců MK JčM. *Craterocola cerasi*.
19. 5. Novohradsko-Olešnicko – přítomni 3 zástupci MK JčM
18. 6. Kladenské Rovné – přítomni 3 členové MK JčM.
16. 7. PP Vltava u Blanského lesa – přítomni 3 členové MK JčM. *Ramaria largentii*.
29. 7. NPP Luční – 3 členové MK JčM.
6. 8. park Na Sadech – 6 zástupců MK JčM. *Ganoderma applanatum* na Pavlovnii.
12. 9. Tuchonice – 3 členové MK JčM. *Mycenastrum corium*.
6. 10. Českokrumlovsko – 4 zástupci MK JčM. *Lyophyllum shimeji*.
11. 11. Jaroslavický vrch – 5 členů MK JčM.

II. Terénní mykologické soustředění

21. –23. 9. – Dobrá pod Stožcem (Šumava) – vedli J. Janda (zajistil ubytování) a J. Souček. Akce proběhla v rámci projektu Houby Šumavy. Akce se zúčastnilo 8 osob. Z členů MK JčM to byli J. Janda, M. Klimeš, J. Novotný, J. Souček. Dále byli přítomni L. Hašek, J. Hlásek, M. Kříž a P. Moran. Improvizovanou přednáškou s názorem na kůrovcovou kalamitu na Šumavě zpestřil pobyt majitel chalupy, E. Hájek.

Program exkurzí:

21. 9. PR Miletínky, les Mrchoviště (Zbytiny-Blažejovice), Dobrá-hájovna NP
22. 9. vrchy Šešovec-Lazebník (Nová Pec), úpatí Stožce (Dobrá)
23. 9. Černá v Pošumaví

Během exkurzí bylo zapsáno zhruba 450 nálezů. Z významných nových nálezů: *Tricholoma focale*, *Lyophyllum deliberatum*, *Cudonia circinans*, *Pluteus thomsonii*, *Pluteus phlebophorus*, *Flammulaster limulatus*, *Lactarius fuliginosus*. K determinaci významně přispěli: M. Kříž (především terénní určování), M. Beran a L. Hašek (mikroskopie diskomycetů). Zapisovali J. Novotný, J. Janda, J. Souček.

III. Samostatné aktivity členů MK JčM

Níže uvedený soupis samostatných aktivit vznikl na základě individuálních zpráv o činnosti za rok 2018, v souladu se Stanovami MK JčM.

Zprávy odevzdali (v abecedním pořadí):

J. Blažej, J. Geršl, J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, M. Klimeš, J. Novotný, T. Papoušek, J. Pečenka, V. Pravda, J. Souček, P. Špinar.

Mezi víceméně pravidelně sledované lokality patří:

CHKO Blanský les (J. Blažej), NPR Borkovická blata (V. Pravda), Borová Lada (J. Geršl), Borovany (J. Janda), Černá v Pošumaví (J. Souček), park PL Červený dvůr (J. Blažej), Dobrá-Stožec (J. Janda), Dubské vrchy-les Ve Vrších (P. Špinar), centrum Empatie / ČB, Pražská (J. Janda), Hluboká nad Vltavou (J. Geršl, J. Souček), Jaroslavický vrch (P. Špinar), Kladenské Rovné (J. Souček), PR Kladrubská hora (P. Špinar), Klení (T. Papoušek), PR Kněží hora (A. Jirsa), Kolenské polesí (M. Klimeš), Kraví hora u Žlábku (J. Souček), PR Kuřidlo (A. Jirsa), Libnič (J. Novotný), Libochovka (M. Klimeš, P. Špinar), NPP Luční (P. Špinar), Malonty (T. Papoušek), Nadějská rybníční soustava (T. Papoušek), Nové Hrady, zámecký park (J. Janda), Obůrka / Křivonoska (J. Geršl, J. Souček), PR Pacova hora (P. Špinar), PP Ryšovy (A. Jirsa), Slávnice u Pořežan (P. Špinar), Soběnov (J. Janda), Staré Hutě (J. Geršl), Stromovka (J. Janda), Šalmanovice (T. Papoušek), Ševětín (M. Klimeš), Tomkův mlýn-Petříkov (A.+J. Pečenkov), Višňovka u Katovic (A. Jirsa), PP Vltava u Blanského lesa / Rančický potok (J. Blažej, J. Souček), NPP Terčino údolí (J. Souček), Včelná pod Boubínem (T. Papoušek), Vidov (J. Geršl, J. Souček), Vlkov (M. Klimeš), Vrábče-Křemže (J. Souček), PR Vrbenské rybníky (J. Chalupský, J. Souček), Vrbice na Prachaticku (A.+J. Pečenkov), Záblatí (T. Papoušek), Zliv (J. Souček), Žíšov a okolí (V. Pravda).

V roce 2018 byly členy MK JčM v jižních Čechách pozorovány tyto zvláště chráněné druhy hub: *Aureoboletus moravicus*, *Butyriboletus regius*, *Phellodon confluens*, *Pholiota henningsii*, *Russula alnetorum*, *Suillus flavidus*, *Tubaria confragosa*.

Herbářovou dokumentaci vedli:

J. Blažej (CB), J. Geršl (CB), J. Chalupský (CB), J. Janda (bude v CB), A. Jirsa (většina v CB), V. Pravda (bude v CB), J. Souček (bude v CB), P. Špinar (vlastní herbář)

Fotodokumentaci nálezů pořizovali:

J. Geršl, A. Jirsa (není přístupná)

J. Chalupský, J. Janda, J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček, P. Špinar (na vyžádání u autorů),

M. Klimeš (https://www.flickr.com/photos/m_klimes/) a

V. Pravda (<https://www.zonerama.com/vlazezicentrumcz>).

Vedení vycházek pro jiné subjekty:

- **V. Pravda:**

8. 10. PR Borkovická blata pro MK Hořovice

- **J. Souček:**

19. 5. Novohradsko-Olešnicko – s M. Beranem a J. Novotným pro V. Jandu a L. Opata

21. 7. PR Vrbenské rybníky a PP Vltava u Blanského lesa – pro MK Hořovice

1. 10. Křivonoska-Zliv – s M. Vašutovou pro studenty JU

- **P. Špinar:**

29. 7. „Krok za krokem“ (Blatské muzeum Soběslav) – NPP Luční

6. 10. knihovna Chýnov – Dubské vrchy, les „Ve vrších“

7. 10. „Krok za krokem“ (Blatské muzeum Soběslav) – PR Kukle

9. 10. Církevní základní škola Orbis Pictus Tábor – 30 let NPP Luční

11. 11. KD Pořežany –Jaroslavický vrch

Poradny pro veřejnost:

- **V. Pravda:** Vedení houbařské poradny v Žiřově a ve Veselí nad Lužnicí.

Výstavy hub:

- **P. Špinar (akce ČVSM):** 29.-30. 9., výstava hub v Pořežanech (dodávkami hub z členů MK JČM přispěli J. Blažej, J. Geršl, J. Janda, J. Souček)

Publikační činnost:

- **J. Chalupský**
Křišťůfek, V., Chalupský, J. (2018): Léčí choroše virové nemoci včel? Moderní včelař, 15(11):16.
Křišťůfek, V., Chalupský, J. (2018): Troudnatec pásovaný a mor včelího plodu. M. včelař, 15(11):17.

Přednášková činnost:

- **V. Pravda**
Jindřichův Hradec, pro Městskou knihovnu JH –Tajuplný svět hub
Veselí nad Lužnicí ,pro Kulturní dům –Fenomén HOUBY
- **J. Souček**
27. 11. ČMS a veřejnost (Praha) – Houby Blanského lesa po padesáti letech
- **P. Špinar**
8. 1. ZŠ Tábor, Zborovská – pro šesté třídy (4 třídy) – Život hub
28. 1. KD Pořežany – Houby pořežanských lesů
1. 2. Městská knihovna Chýnov – Hřibovité houby 1
15. 2. Městská knihovna Chýnov – Hřibovité houby 2
13. 2. G-centrum Tábor – Jarní druhy hub
13. 3. G-centrum Tábor – Lesní lékárna
29. 11. Městská knihovna Chýnov – Houby chýnovských lesů

Rozhovory, reportáže:

- **T. Papoušek**
Hospodářské noviny /internetová verze/ VII/2018 – rozhovor s redaktorem: O růstu hub
- **P. Špinar**
26. 6. Česká televize – reportáž – NPP Luční
2. 10. týdeník REFLEX – článek o NPP Luční

Jiné aktivity členů ve prospěch MK JČM či JČM:^[MB1]

- **J. Janda**
Lyofilizace vybraných druhů hub pro účely budoucí přírodovědné expozice a výstav v JČM.
Dodání staršího mikroskopu Jenaval Carl Zeiss pro potřeby klubu.
Aktivní přispívání fotodokumentací do rubriky „Právě rostou“ na webu MK JČM.
Nákup občerstvení na akci Houby v octě.
- **T. Papoušek**
Dar 20 ks plakátových Houbařských kalendářů s potiskem MK pro potřeby MK JČM.
- **J. Pečenka**

Příprava houbových karbanátků na vernisáž k výstavě „Houby na hrázích rybníků v jižních Čechách“.

- **J. Souček**

Správa obsahu webových stránek MK JČM, příprava rubriky „Právě rostou“ (10×), fotogalerie Holubinky, seznam publikací v knihovně MK JČM, obsahy zpravodaje Anthurus. Nákup vína na Houby v octě a vernisáž k výstavě „Houby na hrázích rybníků v jižních Čechách“

Návštěva několika lokalit s novými členy MK JČM. J. Blažejem, J. Geršlem a A. Jirsou.

Ostatní aktivity členů klubu:

- **T. Papoušek**

Poskytl fotografie hub pro výběr do připravované publikace „Houby Šumavy a Novohradských hor“.

Účast na ověřování historických lokalit čirůvky obrovské a klouzku žlutavého.

- **V. Pravda**

Vlastním nákladem nástěnný kalendář HOUBY 2019.

Uveřejněná fot. kozáka topolového v č. RECEPTÁŘ 11/2018 str. 88, interview Dr. Kotlaba.

Poskytl fotografie hub pro výběr do připravované publikace „Houby Šumavy a Novohradských hor“.

- **J. Souček**

Poskytl fotografie hub pro výběr do připravované publikace „Houby Šumavy a Novohradských hor“.

Členská základna

K 1. 1. 2018 měl MK JČM 23 členů. K tomuto datu vstoupili do klubu 3 členové (J. Blažej, J. Geršl, A. Jirsa). V průběhu roku 2018 3 členové klub opustili (Z. Benešová, M. Fošenbauerová, J. Siegelová) a 4 vstoupili (J. Adámek, Z. Hajný, K. Kříhová, J. Válek). K 31. 12. 2018 měl MK JČM 24 členů.

Tuto zprávu sestavil jednatel MK JČM Jiří Janda ve spolupráci s mykologem JČM Miroslavem Beranem a předsedou MK JČM Jiřím Součkem, přičemž byly zohledněny individuální zprávy členů MK JČM a dílčí zpráva mykologa JČM M. Berana o akcích, na nichž se podílelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích.

V tomto znění byla schválena výroční členskou schůzí Mykologického klubu JČM, konanou 4. 2. 2019.

Jiří Souček,
předseda Mykologického klubu JČM